...ergius D...
Grodzenski Nicolai Viva mors seu
morti superstes virtus et gloria.

VIVA MORS
SEV
Morti Superſtes
VIRTVS & GLORIA
ILLVSTRISSIMI
GEORGII DVCIS à ZBARAZ
Cracouienſis Caſtellani, Pinſceñ. Socalieñ. Zarnoueceñ. Viſlicieñ. &c. &c.
CAPITANEI.
Sub tempus Exequiarum eius ſcripta.
ET
Illuſtriſsimis ac Reuerendiſsimis Ordinibus Regni Poloniæ D. D. D.
A
NICOLAO de Grodno GRODZENSKI
P. T.

CRACOVIÆ,
Typis Matthię Andreouieñ. Anno MDC. XXXI.

In gentilitium Illuſtriſſ. de Zbaraz Ducum inſigne.

G. DZ

C. C.

P. S.

Z. VC

Quid ſuper arquato CRVCIS hoc curuamine SIGNVM?
CYNTHIA quid verſis CORNIBVS iſta notat?
Exanimum CORPVS telluris IN IMA remigrat,
Sed CRVX ZBARAVIVM tollit in ASTRA DVCEM.

Reipub: Polonæ, & Mundo Nepoti optimorum Ciuium memoriam.

SCio LEGES GRATITVDINIS & BENEFICII, quo me obſtrinxit, qui vixit dum in funere Parentis mei dixit: Repēdo & breuibus. Ipſa enim proprium eſt OS ſibi VIRTVS tanti Viri. Quæ licet cæteri taceant, æternū LOQVETVR. Cuius Reipublicæ opto MEMINISSE. Non aliud enim ARCHIVVM digniùs tātâ DIGNITATE, quam LIBERÆ REIP. MEMORIA. Pluribus cōmendent alij, me tot ROSCIIS præſentibus geſtum facere PRIMA SVA-

DA vetat, PRIMVMQue glaciem Typographicam frangens, DIXISSE. Et ſemper malueram, hactenus audire AVDITOR, quam ORATOR. Tu parces ſi non POTVI, quantum VOLVI, ſubſcribeſq; ſi libuerit, & VOLVISSE SAT EST. VIVE, VALE, VIGE, & FLORE. Ac SENECÆ memento dicentis quod dum

CVRÆ LEVES LOQVVNTVR, INGENTES STVPENT.

ANNVS MORTIS.

SIDere ConſVrgIt qVanDo noVa LVna bICornI
ACCeLerant rapere heV PrInCeps te fata GeorgI.

Ordines Regni

ILLVSTRISSIMI & RNDISSIMI.

Aioris & altioris quouis Stylo VIRI ſcribendam FAMAM POSTHVMAM, & in PARVA tabella GRANDEM ORBEM magni MICROCOSMI depingendum ſuſcepi: Cui in COMMVNI potius LACHRIMA & REIPVB. SVSPIRIIS, vmbra atramentì quauis potioribus, quærenda fuerat LVX; qua DVX & PRINCEPS SENATVS æternitati æternum VICTVRVS conſecraretur. Niſi forſan facundum in FVNERE officium, me, inter cæteros, de eo loqui, & ſcribere iubeat, qui (quod paucis præſtitit) me ſibi, in parentis mei iuſtis, poſtrema oratione habita deuinxit: & FVNERALEM iure quodam reciproci affectus viſus eſt voluiſſe ORATOREM è filio quem egerat erepto viuis Patri. Sed quis ego Hercules aut Atlas, qui tam grande Poli Arctici. Sidus, paruis humeris ingenij ſuſtineam? Tu ipſa pullata & atrata Polonia dolores ſi potes explica. Si tamen & tibi fari liceat AVGVSTISSIMA & SERENISSIMA REGINA, & PASTORE ILLVSTRISS. & PRINCIPE TVI AMANTISSIMO, ne dicam PATRE, viduatæ & orbatæ Nam, nunc nunc, inquam, verè tempus illud eſt, in quo non ſolum plebi. Sed vel inuito Ennio, LICEAT HONESTE rupto iugalis thori vinculo REGIBVS LACHRIMARI. Cur igitur MEMBRA non concutiat, qui CAPVT vexat dolor; Commune id & recens vulnus & medela, ſi quam conſolator, quem proprij vincunt ſingultus, quæro afflictæ tibi REIP: Matri, nõ tam tollit & curat doloris CAVSAM, quã renouat & exaſperat EFFECTVM. Ingemiſcit illa, abeſſe euulſa VISCERA REGNI; & à ſe, & ſubito, & tumultuario mortis impetu,

diuulſa

diuulſa ſuſpirat. Niſi forſitan, aduocato in affectus rationis officio, ſeipſam licet iuſtè dolentem increpet, dicatque ſibi cum Telamone ingemiſcenti, de amiſſa Matre & geminis Ciuibus illud: SCIEBAM ME MORTALES MIHI GENVISSE. Immortales genuiſti Polonia, & immortalitati raptos ex mortalitatis theatro intuliſti, dedicaſti. Et cæterorum quidem immortalitatem non inuoluet ſilentio, & obliuioni, ſuccedaneus ſcribentium labor & conatus: Mihi præ manibus, & mente, GEORGIVS ILLE eſt, TVVS & NOSTER, qui importunarum Monitricum Parcarum nutu euocatus & raptus á tuis conſiliis, vnà & te & nos reliquit, deſiderii ſui impotentes & impatientes. Quem enim victurum dubiis tēporibus & importunis ſedandis putauimus, nihil ex eo niſi triſte funeral & cadauer tenemus. Triſtem CORONIDEM & EPILOGVM ZBARAZIORVM FAMILIÆ, cum quâ VLTIMO IN GEORGII NOMINE & NOMEN & HÆREDEM ZBARAZIVM videtur nobis, & noſtris Nepotibus, Mors inuidiſſe. Aſt non lugendus ille nobis, quod à nobis receſſerit, ſed quod talem illique ex eius Stemmate ſimilem, videre deſierimus. Cuius & OPE & OPIBVS, quo & LVCENTE & DVCENTE potuiſſet, hæc LIBERA NOSTRA RESPVBLICA gloriæ ſuſpiratæ cernere non dubia incrementa. Verumtamen mutauit ille ſocietatem non reliquit. Etenim vt cum Oratorum Phænice loquar: *Omnibus qui Patriam conſeruauerint, adiuuerint, auxerint, certum eſſe in cælo ac definitum locum, vbi beati æuo ſempiterno fruantur.* Et qui abeſſe videtur, præſens eſt, niſi forte ingrata SVPERSTES MEMORIA, eius in Patriam beneuolētiæ, tam cito potuerit, poteritque eſſe oblita. VIVIT enim ille ET ITA VIVIT, vt Connubio cum immortalitate inito ſimul & noſtris in animis videatur æternitatem inchoaſſe. Pignora enim

ra enim habemus ab eo interposita REIPVB: duo AFFECTVM & EFFECTVM. Medulla cogitationum illius, PATRIÆ SALVS, LIBERTAS, SPES PVBLICA, BONVM omnibus CŌMVNE, multa meditata ſcripta plura, dicta plurima quæ Reipubl. prodeſſent, conſilio, opibus, ope prouiſum vbi opus erat, Periculis caput propoſitum. Hic agi, cauſane FORTVNÆ noſtræ an FATI, VOBIS ORDINES ILLVSTRISS. DIRIBITORIBVS & IVDICIBVS poteſt: cur eum in medio, magnificarum & illuſtrium cogitationum curſu abreptum e medio noſtri ſuſtulere? non quod abundè non profuerit, ſed quod ita vti voluerat prodeſſe non potuerit. Multa enim quę ILLO DIGNO CORONA CIVICA IN CAPITE, latuerant SOTIRIÆ DE REPVB. MEDITATIONES patuiſſent. Nęc incuſanda FORTVNA aut VIS FATI & NECESSITAS, ea enim lege cuncta NASCVNTVR VT MORIANTVR, ea conditione nobis cuncta OPTIMA DANTVR, VT SPIRARE QVOAD LVBET NON LICEAT NEC LIBEAT, ſed ne deſiderio ſit otium ex oculis auribus, Senſibus noſtris elabantur & eripiantur. Illud, illud, ſperetur ſuſpireturq; è Benigniſſimis Principis Sereniſſimi SIGISMVNDI III. manibus contumatiæ mœroris cōmunis collyrium PAR tanto ſubſellio tanti Ciuis virtutis & conſilii hæres & SVCCESSOR: qui audiat PVBLICVS publicę CALAMITATIS, (ſi quam ſerus heſper vehat) ÆSCVLAPIVS aut HIPPOCRATES. Alioqui vacuus tam illuſtri prudentia TANTI SENATORIS LOCVS VILESCET in turba & apud viros bonos INDIGNIOR fiet ipſa DIGNITAS, dumq; debuerunt eſſe ORNAMENTA, indignitate ambientium fuerint COMMACVLATA, pluſque ſentiemus quod habuimus, ſi poſtquam habere id quod VOTIS & deſideriis noſtris RESPONDIT deſiimus habere qui e viuis erepto coæquetur non poterimus.

Dabitur

Dabitur ea SPEI nostræ VICTIMA, si VIRI & homines, non è PLVTONIS & DEÆ PECVNIÆ ARCHIVO, sed è IOVIS CEREBRO ad REIPVB. munia administranda deligantur & destinentur. Ita VOVI & SCRIPSI, & mecum omnes qui QVANTVM INTERSIT BONO PVBLICO IN PRINCIPIS PRINCIPE SENATVS SENTENTIA prolixius quam ego oratione explicare possum, intelligunt. Verumtamen tu IANVSSI WISNIOWIECI, KORYBVTORVM GENVS, REGVM POLONIÆ PRONEPOS, ILLVSTRISSIMORVM DVCVM IN ZBARAZ NEPOS tu inquam mederi poteris huic vulneri, si nobis in te etsi non GEMINVM AVVNCVLVM, at certe VNICVM GEORGIVM dederis, rediuiuum. Habes qui eâ expectatione teneantur. Et qui vt tam GRANDES SPES IMPLEAS, desiderant præsertim ij qui viros in Republica magnos, & Ciuium optimos, NON è VERBIS & FRONTE, sed ex AMORE IN PATRIAM, qua se fert occasio fuso, probare & metiri didicerunt. Sed non opus est CALAMO IN CALCAR APTATO ei cuius animus REGIIS IGNIBVS VIVIT immortalitati meditandæ & agendę succensus. Scit enim illa quo te gradu constituerit. Eodem te STETISSE NEPOS memento, quo AVVNCVLVS DECIDIT. Illius Actionum publicarum finis, tuarum initium est. Et qua ILLE CESSAVIT & feriari iussus est TIBI INCIPIENDVM. Non erit otiis locus, si cogitationem in PATRIAM intenderis, & AVVNCVLI grandes susceperis MEDITATIONES, si humeros tollendo ponderi non subtraxeris. Si OCCASIONIS qua illa vocauerit FRONTEM CAPILLATAM, forti & parato animo præhenderis. Dabitur RHODVS, SALTVS, CAMPVS, consilia priuata publicaque, dubia pacis belliquę tempora: & vel inuitam EXERCITANTES POLONIAM VNÆ EX ALIIS CATENATÆ PERTVRBATIONES. In his

CIVE,

CIVE, VIRO, ANIMO, CONSILIO, VIRTVTE, OPVS. Vltro SEQVENTVR HONORES, & VMBRA VIRTVTIS GLORIA & DIGNITAS. Inuitabunt prima subsellia si aliquid maius Hercule ausus, illud NON DATVR VLTRA in mente tua in PLVS VLTRA cõmutaueris. Facilius calcantur intra eundem sanguinem VESTIGIA & promptius ea RELEGERE POTES, quam ALII MIRARI. DVX & ADSTES tibi DVCI erit VIRTVS, COMES, FORTVNA. Iter ingredere, & TE Macte animo, VICTIMAM PATRIÆ, NECESSITATIBVS ÆTERNVM MACTA. Ast fabricat fauitrix Heroicarum Stirpium Lucina Orbi Sarmatiæ magnas Spes, NOVA IN MATRE DE WISNIOWIEC HELENA PERILLVSTRIS AC GENEROSI DOMINI STANISLAI WARSZYCKI NVPTA, Illustrissimorum Ducum de Zbaraz nepte, KORYBVTORVM PRINCIPVM abnepte, & surculo: qui vti non dubito, dabit nascituris in nepotibus Poloniæ suæ rediuiuos Auos. Hæc ego breuiter. Et claudo. Vrget enim calamum breuitas, quam amo qui non implendæ Chartæ gratia, sed AMORIS ERGA raptum PRINCIPEM scripsi, qui breuiloquus, si verus est, esse solet: pluraque meditanda quam audienda aut legenda animis lectorum auditorumque relinquit. Restant e tanto illo DVCE LIPSANA, & OPVS e FVNEBRI MARMORE luctui consecratum COMMVNE duorum magnorum in hac Repub. CIVIVM & FRATRVM PARENTAL & CLAVSTRVM. Solebat ille qui condidit, sæpius surgentem molem visitans, illis verbis affari: O INGRATVM OPVS: INGRATVM certè INGRATVM inquam OPVS. Tu enim illud MAXIME GEORGI è TENEBRIS grandis matris telluris IN LVCEM TRACTVM & erutũ magnis sumptibus celo & malleis in Symmetriam Corynthiacam Entheatum, Artificis genio & ingenio viuificatum,

catum, ſpectandum, & laudandum, NEPOTI SECVLO reliquiſti: illud TE te inquam LVCE DIGNIOREM MATHVZALEA vel ſi qua fides eſt fabulis NESTOREA. Illud OPVS OPVS INGRATISSIMVM, nec TE ſolum ſed & FRATREM TVVM noſtris ex oculis raptos. CONDIT, RECONDIT, ABSCONDIT. vmbra ſua ipſius, quam frontibus præfert, nigriore. Fælix tanto eoque GEMINO PIGNORE eam ſolam ſi excipias conditionem, quod nullam præterquā in OCVLIS noſtris, PRO-[illegible]OMIS INTELLECTVS & VIVACIS MEMORIÆ NVNTIIS poſſit AVTORI & PARENTI vt ita dicam ſuo, donarę VITAM. Addam & ego. Etſi adhuc TACEANT ATRATI LAPIDES, me non tacente hæ immortales, quia PRIMÆ SCRIPTORI SVB PRÆLO SVDATÆ CHARTÆ loquantur.

Tempori, Æuo, Æternitati, Poſteritati.

Magnos Voto, Maiores Spe, Maximos Re.

NECNON

OPTIMOS

Et Fratres, & Reipublicæ Liberæ Ciues.

GEORGIVM & CHRISTOPHORVM

IN ZBARAZ DVCES.

Fuiſſe ſcis:

Et ſcito

Homines, quod humanum erat, hic depoſuiſſe.

Hos fortuna, Virtus, Æternitas.

IMMORTALES

FECIT, FACIT, FACIET.

Fælix Mater, & paucis matribus ſecunda, ac matri forſan nulli penultima.

NOVA

NOVA SARMATIÆ CORNELIA.
Quæ talibus filiis auxit Poloniam & ornauit.
Acerba Mors docuit Sarmatiam inuentum theſaurum æſtimari dum amittitur.
Quæ ſi grata eſt, DEVM precetur, vt
OPTIMIS CIVIBVS DIV ESSE LICEAT.
VIVE HOSPES, & VALE SOSPES.
Et diſce
QVOD NON VIVERE VITA NOSTRA EST, SED OPTIME DEO. LEGI, REGI, PATRIÆ, VIVERE
&
BENE VALERE.

EPIGRAMMA
In Stemma Principis tribus Funeribus Regni commune.

Occidit ANTISTES, moritur REGINA, DVCEMq́;
ZBARAVIVM ſubito MORS inimica necat.
PRÆSVLEIS ſic non CRVCIBVS MORS horrida parcit,
Arietat & geminis CORNIBVS illa DVCES.
Quam ſubito inconſtans facta eſt CONSTANTIA: quippe
Hoc docet INCONSTANS, & leue LVNA iubar.

Epitaphium tribus commune.

Tribus victimis Illustriss. Hostiis Ampliss.

TRINÆ VNITATI.

Vno in anno, vna æstate, vno propè mense raptis nimirum:

SERENISS. REGINA, PRINCIPE SENATVS, PRÆSVLE litauimus.

Sæuijt in duos constantes Viros mors, nec mirum, sæuijt enim & in ipsam CONSTANTIAM OPTIMAM PATRIÆ MATREM.

Sed abortum passa, & vitam quibus rapere voluit, non valuit, sed dedit nam:

VIVIT POST FVNERA VIRTVS.

